

▼B**DIREKTIVA 2008/96/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA****z dne 19. novembra 2008****o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture**▼M1*Člen 1***Predmet urejanja in področje uporabe**

1. Ta direktiva od držav članic zahteva, da vzpostavijo in izvajajo postopke v zvezi z oceno učinkov na varnost v cestnem prometu, preverjanjem varnosti v cestnem prometu, inšpekcijskimi pregledi varnosti cest in ocenjevanjem varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje.

2. Ta direktiva se uporablja za ceste, ki so del vseevropskega cestnega omrežja, za avtoceste in druge primarne ceste, ne glede na to, ali so v fazi projektiranja, gradnje ali v uporabi.

3. Ta direktiva se uporablja tudi za ceste in projekte gradnje cestne infrastrukture, ki niso zajeti v odstavku 2, so zunaj mestnih območij, ne služijo neposrednemu dostopu do sosednjih zemljišč in so izvedeni s pomočjo sredstev Unije, z izjemo cest, ki niso odprte za splošni promet motornih vozil, kot so kolesarske poti, ali cest, ki niso zasnovane za splošni promet, kot so dovozne ceste do industrijskih, kmetijskih ali gozdarskih obratov.

4. Države članice lahko na podlagi ustreznih utemeljenih razlogov, povezanih z obsegom prometa in statistiko nesreč, iz področja uporabe te direktive izvzamejo primarne ceste z nizkim tveganjem za varnost.

Države članice lahko v področje uporabe te direktive vključijo tudi ceste, ki niso zajete v odstavkih 2 in 3.

Vsaka država članica do 17. decembra 2021 Komisiji uradno sporoči seznam avtocest in primarnih cest na svojem ozemlju ter po tem vse naknadne spremembe tega seznama. Poleg tega vsaka država članica Komisiji uradno sporoči seznam cest, ki so v skladu s tem odstavkom izvzete iz, ali vključene v področje uporabe, te direktive, po tem pa tudi vse naknadne spremembe v zvezi s tem.

Komisija objavi seznam cest, ki ga je prejela v skladu s tem členom.

5. Ta direktiva se ne uporablja za ceste v predorih, ki jih zajema Direktiva 2004/54/ES.

▼B*Člen 2***Opredelitev pojmov**

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve:

▼ M1

1. „vseevropsko cestno omrežje“ pomeni cestna omrežja, določena v Uredbi (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
- 1a. „avtocesta“ pomeni cesto, ki je posebej zasnovana in zgrajena za promet motornih vozil in nima neposrednega dostopa do sosednjih zemljišč ter izpolnjuje naslednja merila:
 - (a) ima, razen na posameznih odsekih ali začasno, dva vozna pasova za obe smeri prometa, ločena bodisi z vmesnim ločilnim pasom, ki ni namenjen prometu, bodisi izjemoma na drugačen način;
 - (b) v isti višini ne prečka ceste, železniške ali tramvajske proge, kolesarske steze ali pešpoti;
 - (c) je posebej označena kot avtocesta;
- 1b. „primarna cesta“ pomeni cesto zunaj mestnih območij, ki povezuje večja mesta ali regije ali oboje in spada v najvišjo kategorijo cest pod kategorijo „avtocesta“ v nacionalni klasifikaciji cest, ki velja dne 26. novembra 2019;

▼ B

2. „pristojni subjekt“ označuje vsako javno ali zasebno organizacijo, vzpostavljeno na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni, ki sodeluje pri izvajanju te direktive zaradi svojih pristojnosti, vključno s telesi, določenimi kot pristojni subjekti, ki so obstajali že pred začetkom veljavnosti te direktive, če ustrezajo zahtevam te direktive;
3. „ocena učinka na varnost v cestnem prometu“ pomeni strateško primerjalno analizo učinka, ki ga bodo imele nove ceste ali znatne spremembe obstoječega omrežja na raven varnosti cestnega omrežja;
4. „preverjanje varnosti v cestnem prometu“ pomeni neodvisno podrobno sistematično tehnično varnostno preverjanje glede konstrukcijskih lastnosti projekta cestne infrastrukture, ki obsega različne faze od načrtovanja do začetnega delovanja;

▼ M1

-
6. „ocena varnosti“ pomeni razvrstitev delov obstoječega cestnega omrežja v kategorije glede na njihovo objektivno izmerjeno vgrajeno varnost;

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja in razveljavitvi Sklepa št. 661/2010/EU (UL L 348, 20.12.2013, str. 1).

▼ M1

7. „ciljno usmerjen inšpekcijski pregled varnosti cest“ pomeni ciljno usmerjeno preiskavo za prepoznavanje nevarnih okoliščin, napak in težav, zaradi katerih je tveganje za nesreče in poškodbe večje, ki temelji na ogledu obstoječe ceste ali cestnega odseka na kraju samem;
- 7a. „redni inšpekcijski pregled varnosti cest“ pomeni rutinsko redno preverjanje lastnosti in napak, ki zahtevajo vzdrževanje zaradi varnosti;

▼ B

8. „smernice“ pomenijo ukrepe, ki jih sprejmejo države članice, ki določijo korake in elemente, ki jih je treba upoštevati pri uporabi varnostnih postopkov iz te direktive;
9. „infrastrukturni projekt“ pomeni projekt za zgraditev nove cestne infrastrukture ali znatno spremembo obstoječega omrežja, ki vpliva na pretok prometa;

▼ M1

10. „ranljiv uporabnik cest“ pomeni nemotorizirane uporabnike cest, kar zlasti vključuje kolesarje in pešce, ter uporabnike dvokolesnih motornih vozil.

▼ B*Člen 3***Ocena učinka smernic na varnost v cestnem prometu v zvezi z infrastrukturnimi projekti**

1. Države članice zagotovijo, da se ocena učinka smernic na varnost v cestnem prometu izvede za vse infrastrukturne projekte.
2. Ocena se izvede v začetni fazi načrtovanja, preden se infrastrukturni projekt odobri. Pri tem si države članice prizadevajo upoštevati merila iz Priloge I.
3. Ocena učinka na varnost v cestnem prometu pojasni upoštevanje varnosti v cestnem prometu, ki vpliva na izbiro predlagane rešitve. Ocena zagotovi tudi vse ustrezne informacije, ki so potrebne za analizo stroškov in koristi različnih ocenjenih možnosti.

*Člen 4***Preverjanja varnosti v cestnem prometu v zvezi z infrastrukturnimi projekti**

1. Države članice zagotovijo, da se preverjanje varnosti v cestnem prometu izvaja za vse infrastrukturne projekte.
2. Pri izvajanju preverjanja varnosti v cestnem prometu si države članice prizadevajo upoštevati merila iz Priloge II.

Države članice zagotovijo, da se imenuje izvedenec za preverjanje načrta infrastrukturnega projekta.

Izvedenec se imenuje v skladu z določbami člena 9(4), je v celoti usposobljen in je bil deležen potrebnih usposabljanj, kakor je določeno v členu 9. Kjer preverjanja izvajajo skupine, mora vsaj en član skupine imeti potrjeno o usposobljenosti iz člena 9(3).

▼ B

3. Preverjanja varnosti v cestnem prometu so sestavni del postopka izdelave načrta za infrastrukturni projekt v fazi izvedljivosti, osnutka, podrobnega načrta, pred odprtjem in v fazi začetnega delovanja.

4. Države članice zagotovijo, da izvedenec v poročilu določi elemente načrta, ki so pomembni za varnost za vsako fazo infrastrukturnega projekta. Kadar se nevarna mesta ugotovijo med preverjanjem, vendar se načrt ne popravi pred koncem ustrezne faze, kot je navedeno v Prilogi II, razloge za to navede pristojni subjekt v prilogi k navedenemu poročilu.

5. Države članice zagotovijo, da se na podlagi poročila iz odstavka 4 pripravijo ustrezna priporočila z vidika varnosti.

▼ M1

6. Komisija zagotovi smernice za zasnovo „prizanesljivih cest“ ter „samopojasnjujočih in samouveljavljajočih cest“ v prvi reviziji faze načrtovanja ter smernice o zahtevah glede kakovosti za ranljive uporabnike cest. Take smernice se pripravijo v tesnem sodelovanju s strokovnjaki držav članic.

*Člen 5***Ocenjevanje varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje**

1. Države članice zagotovijo, da se ocenjevanje varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje izvede na celotnem delujočem cestnem omrežju, ki ga zajema ta direktiva.

2. Pri ocenjevanju varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje se stopnja tveganja za nesreče in trke oceni na podlagi:

(a) primarno vizualnega pregleda lastnosti zasnove ceste (vgrajena varnost), bodisi na kraju samem ali z elektronskimi sredstvi, ter

(b) analize odsekov cestnega omrežja, ki so v uporabi več kot tri leta in na katerih se je glede na pretok prometa zgodilo sorazmerno veliko hudih prometnih nesreč.

3. Države članice zagotovijo, da se prvo ocenjevanje varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje izvede najpozneje do leta 2024. Nadaljnja ocenjevanja varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje so dovolj pogosta, da se zagotovijo primerne stopnje varnosti, v vsakem primeru pa se opravijo vsaj vsakih pet let.

4. Države članice lahko pri izvedbi ocenjevanja varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje upoštevajo okvirne elemente iz Priloge III.

5. Komisija zagotovi smernice o metodologiji za izvajanje sistematičnih ocen varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje in ocen varnosti.

▼M1

6. Države članice na podlagi rezultatov ocenjevanja iz odstavka 1 in zaradi prednostne razvrstitve potreb za nadaljnje ukrepanje vse odseke cestnega omrežja razvrstijo v najmanj tri kategorije glede na njihovo stopnjo varnosti.

*Člen 6***Redni inšpekcijski pregledi varnosti cest**

1. Države članice zagotovijo, da se redni inšpekcijski pregledi varnosti cest izvajajo dovolj pogosto za vzdrževanje primerne stopnje varnosti zadevne cestne infrastrukture.

3. Države članice zagotovijo varnost odsekov cestnega omrežja, ki mejijo na cestne predore iz Direktive 2004/54/ES, z uvedbo skupnih inšpekcijskih pregledov varnosti cest, v katerih sodelujejo pristojni subjekti, vključeni v izvajanje te direktive in Direktive 2004/54/ES. Skupni inšpekcijski pregledi varnosti cest so dovolj pogosti za vzdrževanje primerne stopnje varnosti, v vsakem primeru pa se izvedejo vsaj vsakih šest let.

▼B

4. Ne glede na smernice, sprejete v skladu s členom 8, države članice sprejmejo smernice o začasnih varnostnih ukrepih za delo na cesti. Prav tako izvajajo ustrezen sistem nadzora za zagotovitev, da se smernice pravilno uporabljajo.

▼M1*Člen 6a***Nadaljnji postopki za ceste v uporabi**

1. Države članice zagotovijo, da se na podlagi rezultatov ocenjevanja varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje, ki se izvede v skladu s členom 5, uvedejo bodisi nadaljnji ciljno usmerjeni inšpekcijski pregledi varnosti cest ali neposredni popravni ukrepi.

2. Države članice lahko pri izvajanju ciljno usmerjenih inšpekcijskih pregledov varnosti cest upoštevajo okvirne elemente iz Priloge IIa.

3. Ciljno usmerjene inšpekcijske preglede varnosti cest opravljajo skupine strokovnjakov. Najmanj en član skupine strokovnjakov mora izpolnjevati zahteve iz točke (a) člena 9(4).

4. Države članice zagotovijo, da so rezultati ciljno usmerjenih inšpekcijskih pregledov varnosti cest osnova za utemeljene odločitve o tem, ali so potrebni popravni ukrepi. Države članice zlasti opredelijo cestne odseke, na katerih so potrebne izboljšave varnosti cestne infrastrukture, in določijo prednostne ukrepe za izboljšanje varnosti teh cestnih odsekov.

5. Države članice zagotovijo, da so popravni ukrepi v prvi vrsti usmerjeni v cestne odseke z nizkimi stopnjami varnosti, ki ponujajo možnost za izvedbo ukrepov z visokim potencialom za dvig stopnje varnosti in prihranke pri stroških nesreč.

▼ **M1**

6. Države članice pripravijo in redno posodablajo akcijski načrt, osnovan na oceni tveganj, da se spremlja izvajanje potrebnih popravnih ukrepov.

*Člen 6b***Zaščita ranljivih uporabnikov cest**

Države članice zagotovijo, da se pri izvedbi postopkov iz členov 3 do 6a upoštevajo potrebe ranljivih uporabnikov cest.

*Člen 6c***Cestne označbe in prometni znaki**

1. Države članice v svojih obstoječih in prihodnjih postopkih za cestne označbe in prometne znake posebno pozornost namenijo njihovi berljivosti in zaznavnosti za voznike in avtomatizirane sisteme za pomoč voznikom. Ti postopki upoštevajo skupne specifikacije, kadar so takšne skupne specifikacije določene v skladu z odstavkom 3.

2. Skupina strokovnjakov, ki jo ustanovi Komisija, najpozneje do junija 2021 oceni možnost uvedbe skupnih specifikacij, vključno z različnimi elementi, katerih namen je zagotoviti operativno uporabo cestnih označb in prometnih znakov, da bi spodbudila učinkovito berljivost in zaznavnost cestnih označb in prometnih znakov za voznike in avtomatizirane sisteme za pomoč voznikom. To skupino sestavljajo strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice. Ocena vključuje posvetovanje z Ekonomsko komisijo Združenih narodov za Evropo.

Pri oceni se upoštevajo zlasti naslednji elementi:

- (a) interakcija med različnimi tehnologijami za pomoč voznikom in infrastrukturo;
- (b) vpliv vremenskih in atmosferskih pojavov ter prometa na cestne označbe in prometne znake na ozemlju Unije;
- (c) vrsta in pogostost potrebnih vzdrževalnih del za različne tehnologije, vključno z oceno stroškov.

3. Ob upoštevanju ocene iz odstavka 2 lahko Komisija sprejme izvedbene akte za določitev skupnih specifikacij v zvezi s postopki držav članic iz odstavka 1, katerih namen je zagotoviti operativno uporabo cestnih označb in prometnih znakov, kar zadeva učinkovito berljivost in zaznavnost cestnih označb in prometnih znakov za voznike in avtomatizirane sisteme za pomoč voznikom. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 13(2).

Izvedbeni akti iz prvega pododstavka ne posegajo v pristojnost Evropskega odbora za standardizacijo na področju standardov za cestne označbe in prometne znake.

▼ M1*Člen 6d***Obveščanje in transparentnost**

Komisija objavi evropski zemljevid cestnega omrežja v skladu s področjem uporabe te direktive, ki je dostopen na spletu in na katerem so poudarjene različne kategorije, kot je določeno v členu 5(6).

*Člen 6e***Prostovoljno poročanje**

Države članice si prizadevajo vzpostaviti nacionalni sistem za namen prostovoljnega poročanja, ki je vsem uporabnikom cest dostopen na spletu, da bi olajšale zbiranje podrobnosti o dogodkih, ki jih pošljejo uporabniki cest in vozila, ter vseh drugih z varnostjo povezanih informacij, za katere uporabniki ocenijo, da predstavljajo dejansko ali potencialno nevarnost v cestni infrastrukturi.

▼ B*Člen 7***Upravljanje podatkov**

1. Države članice zagotovijo, da pristojni subjekt za vsako nesrečo s smrtnim izidom, ki se zgodi na cesti iz člena 1(2), sestavi poročilo o nesreči. Države članice si prizadevajo, da v poročilo vključijo vse elemente iz Priloge IV.

▼ M1

1a. Komisija lahko sprejme izvedbene akte za zagotovitev smernic, v skladu s katerimi je treba poročati o resnosti nesreč, vključno s številom smrtnih žrtev in poškodovanih. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 13(2).

▼ B

2. Države članice izračunajo povprečno družbeno ceno nesreč s smrtnim izidom in povprečno družbeno ceno nesreč s hudimi poškodbami, ki so se zgodile na njihovem ozemlju. Države članice lahko nadalje oblikujejo stopnje stroškov, ki bodo posodobljene najmanj vsakih pet let.

*Člen 8***Sprejetje in sporočanje smernic**

1. Če smernice še ne obstajajo, države članice zagotovijo, da se smernice sprejmejo do 19. decembra 2011, in sicer za pomoč pristojnim subjektom pri uporabi te direktive.

2. Države članice obvestijo Komisijo o teh smernicah v roku treh mesecev po njihovem sprejetju ali spremembi.

3. Komisija jih objavi na javni spletni strani.

▼ B*Člen 9***Imenovanje in usposabljanje izvedencev**

1. Države članice zagotovijo, da se učni načrti za usposabljanje izvedencev za varnost v cestnem prometu, če še ne obstajajo, sprejmejo do 19. decembra 2011.

▼ M1

1a. Za izvedence za varnost v cestnem prometu, ki se usposabljujejo od 17. decembra 2024, države članice zagotovijo, da program usposabljanja vključuje vidike, povezane z ranljivimi uporabniki cest in infrastrukturo za te uporabnike.

▼ B

2. Države članice zagotovijo, da kadar izvedenci za varnost v cestnem prometu opravljajo funkcije v okviru te direktive, opravijo začetno usposabljanje in pridobijo potrdilo o usposobljenosti ter se udeležujejo rednega dodatnega usposabljanja.

3. Države članice zagotovijo, da imajo izvedenci za varnost v cestnem prometu potrdilo o usposobljenosti. Potrdila, ki so bila dodeljena pred začetkom veljavnosti te direktive, se priznajo.

4. Države članice zagotovijo, da se izvedenci za varnost v cestnem prometu imenujejo v skladu z naslednjimi zahtevami:

- (a) izvedenec mora imeti ustrezne izkušnje ali izobrazbo za izdelavo načrtov cest, načrtovanje varnosti v cestnem prometu in analizo nesreč;
- (b) dve leti po tem, ko država članica sprejme smernice v skladu s členom 8, izvajajo preverjanja varnosti v cestnem prometu samo izvedenci ali skupine, ki jim izvedenci pripadajo, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 2 in 3;
- (c) za namen preverjenega infrastrukturnega projekta izvedenec v času pregleda ni udeležen pri snovanju ali izvajanju zadevnega infrastrukturnega projekta.

▼ M1*Člen 10***Izmenjava primerov najboljših praks**

Zaradi izboljšanja varnosti cest v Uniji Komisija vzpostavi sistem za izmenjavo informacij in primerov najboljših praks med državami članicami, ki med drugim vključuje programe usposabljanja za varnost cest, projekte za izboljšanje varnosti obstoječe cestne infrastrukture in preizkušeno tehnologijo varnosti v cestnem prometu.

▼ B*Člen 11***Nenehno izpopolnjevanje praks na področju izboljševanja varnosti**

1. Komisija na podlagi izkušenj, pridobljenih v okviru ustreznih obstoječih mednarodnih forumov, omogoči in strukturira izmenjavo znanja in najboljših praks med državami članicami, da bi se tako prakse na področju izboljševanja varnosti cestne infrastrukture v Evropski uniji nenehno izpopolnjevale.

▼ M1▼ B

3. Mogoče se je posvetovati z ustreznimi nevladnimi organizacijami, dejavnimi na področju varnosti ter upravljanja cestne infrastrukture, o zadevah, povezanih z vidiki tehnične varnosti, če je to primerno.

▼ M1*Člen 11a***Poročanje**

1. Države članice Komisiji do 31. oktobra 2025 poročajo o varnostni razvrstitvi celotnega omrežja, ocenjenega v skladu s členom 5. Kadar je mogoče, poročilo temelji na skupni metodologiji. Če je to smiselno, se v poročilo vključi tudi seznam določb nacionalnih posodobljenih smernic, zlasti vključno z izboljšanjem tehnološkega napredka in zaščito ranljivih uporabnikov cest. Od 31. oktobra 2025 se taka poročila predložijo vsakih pet let.

2. Komisija na podlagi analize nacionalnih poročil iz odstavka 1 najprej do 31. oktobra 2027 in nato vsakih pet let pripravi poročilo o izvajanju te direktive, zlasti v zvezi z elementi iz odstavka 1, ter o možnih nadaljnjih ukrepih, vključno z revizijo te direktive in morebitnimi prilagoditvami tehničnemu napredku, ter ga predloži Evropskemu parlamentu in Svetu.

*Člen 12***Spremembe prilog**

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 12a v zvezi s spremembo prilog, da se prilagodijo tehničnemu napredku.

*Člen 12a***Izvajanje prenosa pooblastila**

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 12 se na Komisijo prenese za obdobje petih let od 16. decembra 2019. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Prenos pooblastila iz člena 12 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

▼ M1

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽¹⁾.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 12, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

*Člen 13***Postopek v odboru**

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

▼ B*Člen 14***Prenos**

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 19. decembra 2010. Komisiji takoj posredujejo besedila navedenih predpisov.

2. Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

*Člen 15***Začetek veljavnosti**

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

*Člen 16***Naslovniki**

Direktiva je naslovljena na države članice.

⁽¹⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

▼ M1*PRILOGA I***OKVIRNI ELEMENTI OCENE UČINKA NA VARNOST V CESTNEM PROMETU****▼ B**

1. Elementi ocene učinka na varnost v cestnem prometu:
 - (a) opredelitev problema;
 - (b) trenutno stanje in scenarij „neukrepanja“;
 - (c) cilji varnosti v cestnem prometu;
 - (d) analiza učinkov predlaganih možnosti na varnost v cestnem prometu;
 - (e) primerjava možnosti, vključno z analizo stroškov in koristi;
 - (f) predstavitev vrste možnih rešitev.
2. Elementi, ki jih je treba upoštevati:
 - (a) smrtne žrtve in nesreče; cilji zmanjševanja proti scenariju „neukrepanja“;
 - (b) izbira poti in vzorci prometa;
 - (c) možni učinki na obstoječa omrežja (npr. izhodi, križišča, nivojski prehodi);
 - (d) uporabniki cest, vključno z ranljivimi uporabniki (npr. pešci, kolesarji in motoristi);

▼ M1

- (e) promet (npr. obseg prometa, razvrstitev prometa po kategorijah glede na vrsto), vključno z oceno pretoka pešcev in kolesarjev, določenega glede na lastnosti rabe zemljišč ob cesti;

▼ B

- (f) letni čas in podnebne razmere;
- (g) obstoj zadostnega števila parkirišč;
- (h) potresna aktivnost.

▼ M1*PRILOGA II***OKVIRNI ELEMENTI PREVERJANJ VARNOSTI V CESTNEM PROMETU****▼ B**

1. Merila v fazi idejnega projekta:
 - (a) zemljepisna lega (npr. izpostavljenost zemeljskim plazovom, poplavam, snežnim plazovom), pogoji glede na letni čas, podnebne razmere in potresna aktivnost;
 - (b) vrste križišč in razdalje med njimi;
 - (c) število in vrste vozniških pasov;
 - (d) vrste prometa, dovoljenega za novo cesto;
 - (e) funkcionalnost ceste v omrežju;
 - (f) meteoroloških pogojev;
 - (g) hitrost vožnje;
 - (h) prečni prerezi (npr. širina cestišč, kolesarskih stez, stez za pešce);
 - (i) vodoravne in navpične trase;
 - (j) vidljivost;
 - (k) ureditev križišč;
 - (l) javna prevozna sredstva in infrastruktura;
 - (m) cestni/železniški nivojski prehodi;

▼ M1

- (n) ureditev za ranljive uporabnike cest:
 - (i) ureditev za pešce;
 - (ii) ureditev za kolesarje, vključno z obstojem nadomestnih poti ali ločitev od hitrega prometa motornih vozil;
 - (iii) ureditev za dvokolesna motorna vozila;
 - (iv) gostota in lokacije prehodov za pešce in kolesarje;
 - (v) ureditev za pešce in kolesarje na zadevnih cestah v bližini;
 - (vi) ločitev pešcev in kolesarjev od hitrega prometa motornih vozil ali obstoj neposrednih nadomestnih poti na cestah nižjega razreda.

▼ B

2. Merila v fazi podrobnega načrta:
 - (a) ureditev;
 - (b) usklajeni prometni znaki in označbe;
 - (c) osvetlitev razsvetljenih cest in križišč;
 - (d) oprema ob cestah;

▼B

- (e) okolje ob cesti, vključno z vegetacijo;
- (f) nepremične ovire ob cesti;
- (g) zagotovitev varnih parkirišč;

▼M1

- (h) ureditev za ranljive uporabnike cest:
 - (i) ureditev za pešce;
 - (ii) ureditev za kolesarje;
 - (iii) ureditev za dvokolesna motorna vozila;

▼B

- (i) uporabniku prijazna prilagoditev varovalnih ograj (srednjih ločilnih pasov in odbojnih ograj za preprečevanje tveganj pri ranljivih uporabnikih).
3. Merila v fazi pred odprtjem:
- (a) varnost udeležencev v cestnem prometu in vidljivost v različnih razmerah, na primer ponoči in v običajnih vremenskih razmerah;
 - (b) čitljivost prometnih znakov in označb;
 - (c) stanje cestišča.
4. Merila za začetno delovanje: ocena varnosti v cestnem prometu z vidika dejanskega vedenja uporabnikov.
- Preverjanja v vseh fazah lahko vključujejo potrebo po ponovni preučitvi meril iz prejšnjih faz.

▼ M1*PRILOGA IIa***OKVIRNI ELEMENTI CILJNO USMERJENIH INŠPEKCIJSKIH
PREGLEDOV VARNOSTI CEST**

1. Potek cest in prečni prerez:
 - (a) vidljivost in vidne razdalje;
 - (b) omejitev hitrosti in določanje hitrostnih območij;
 - (c) samopojasnjujoča se trasa (tj. „razumljivost“ trase za uporabnike ceste);
 - (d) dostop do sosednjih zemljišč in pozidanih območij;
 - (e) dostop za rešilna in službena vozila;
 - (f) sanacije na mostovih in prepustih;
 - (g) ureditev ob cesti (bankine, višina cestišča, zasek in nasutje pobočja).
2. Križišča in priključki:
 - (a) ustreznost vrste križišča/priključka;
 - (b) geometrija ureditve križišča/priključka;
 - (c) vidljivost in razumljivost (dojemanje) križišč;
 - (d) vidljivost na križišču;
 - (e) ureditev priključnih pasov na križiščih;
 - (f) nadzor prometa na križiščih (npr. znak za ustavitev, prometna signalizacija itd.);
 - (g) prisotnost prehodov za pešce in kolesarje.
3. Ureditev za ranljive uporabnike cest:
 - (a) ureditev za pešce;
 - (b) ureditev za kolesarje;
 - (c) ureditev za dvokolesna motorna vozila;
 - (d) javna prevozna sredstva in infrastruktura;
 - (e) nivojski prehodi (z navedbo zlasti vrst prehodov in informacij, ali jih nadzoruje osebje ali ne ter ali se upravljajo ročno ali samodejno).
4. Osvetlitev, znaki in označbe:
 - (a) usklajeni prometni znaki, ki ne ovirajo vidljivosti;
 - (b) čitljivost prometnih znakov (položaj, velikost, barva);
 - (c) kažipot;
 - (d) usklajene cestne označbe in razmejitve;
 - (e) čitljivost cestnih označb (položaj, mere in odsevnost v suhih in mokrih razmerah);

▼ M1

- (f) primeren kontrast cestnih označb;
 - (g) osvetlitev razsvetljenih cest in križišč;
 - (h) ustrezna oprema ob cestah.
5. Prometna signalizacija:
- (a) delovanje;
 - (b) vidnost.
6. Predmeti, čista območja in varovalne ograje:
- (a) okolje ob cesti, vključno z vegetacijo;
 - (b) nevarnosti ob cesti in razdalja od roba cestišča ali kolesarske steze;
 - (c) uporabniku prijazna prilagoditev varovalnih ograj (srednjih ločilnih pasov in odbojnih ograj za preprečevanje tveganj za ranljive uporabnike cest);
 - (d) zaključek odbojnih ograj;
 - (e) primerne varovalne ograje na mostovih in prepustih;
 - (f) ograje (na cestah z omejenim dostopom).
7. Cestišče:
- (a) poškodbe cestišča;
 - (b) odpornost na zdrse;
 - (c) zemljina/gramoz/kamni;
 - (d) zastajanje vode, odvodnjavanje.
8. Mostovi in predori:
- (a) prisotnost in število mostov;
 - (b) prisotnost in število predorov;
 - (c) vizualni elementi, ki pomenijo tveganja za varnost infrastrukture.
9. Druge zadeve:
- (a) zagotovitev varnih parkirišč in počivališč;
 - (b) prilagoditve za težka vozila;
 - (c) bleščanje žarometov;
 - (d) dela na cesti;
 - (e) nevarne dejavnosti ob cesti;
 - (f) ustrezno obveščanje z opremo z inteligentnimi prometnimi sistemi (npr. spremenljivimi obvestilnimi tablam);
 - (g) prostoživeče živali;
 - (h) opozorila za bližino šole (če je smiselno).

▼ M1*PRILOGA III***OKVIRNI ELEMENTI OCENJEVANJA VARNOSTI V CESTNEM PROMETU ZA CELOTNO OMREŽJE**

1. Splošno:
 - (a) vrsta ceste glede na vrsto in velikost regij/mest, ki jih povezuje;
 - (b) dolžina cestnega odseka;
 - (c) vrsta območja (podeželsko, mestno);
 - (d) raba zemljišč (v izobraževalne namene, komercialna, industrijska in proizvodna, stanovanjska, kmetijska in poljedelska, nerazvita območja);
 - (e) gostota dostopnih točk do zemljišč;
 - (f) prisotnost oskrbovalne poti (npr. za trgovine);
 - (g) prisotnost del na cesti;
 - (h) prisotnost parkirišč.
2. Obseg prometa:
 - (a) obseg prometa;
 - (b) opaženo število motoristov;
 - (c) opaženo število pešcev na obeh straneh ceste, ob upoštevanju „hoje vzdolž“ ali „prečkanja“;
 - (d) opaženo število kolesarjev na obeh straneh ceste, ob upoštevanju „vožnje vzdolž“ ali „prečkanja“;
 - (e) opaženo število težkih vozil;
 - (f) ocenjen pretok pešcev na osnovi značilnosti rabe sosednjih zemljišč;
 - (g) ocenjen pretok kolesarjev na osnovi značilnosti rabe sosednjih zemljišč.
3. Podatki o nesrečah:
 - (a) število smrtnih žrtev ter kraji in vzroki nesreč s smrtnim izidom glede na kategorije uporabnikov cest;
 - (b) število hudih telesnih poškodb in kraji nesreč s hudimi telesnimi poškodbami glede na kategorije uporabnikov cest.
4. Operativne značilnosti:
 - (a) omejitev hitrosti (splošna, za motorna kolesa; za tovornjake);
 - (b) operativna hitrost (85. percentil);
 - (c) obvladovanje hitrosti in/ali umirjanje prometa;
 - (d) prisotnost naprav z inteligentnimi prometnimi sistemi: obvestila o zastojih, spremenljive obvestilne table;

▼ M1

- (e) opozorila o bližini šole;
 - (f) prisotnost nadzornika na šolskih prehodih čez cesto v določenih obdobjih.
5. Geometrijske značilnosti:
- (a) značilnosti prečnega prereza (število, vrsta in širina voznih pasov, ureditev in material sredinskih razmejitev bankin, kolesarske poti, pešpoti itd.), vključno z njihovo spremenljivostjo;
 - (b) vodoravna ukrivljenost;
 - (c) naklon in navpična poravnava;
 - (d) vidljivost in vidne razdalje.
6. Predmeti, čista območja in varovalne ograje:
- (a) okolje ob cesti in čista območja;
 - (b) nepremične ovire ob cesti (npr. drogovi cestnih luči, drevesa itd.);
 - (c) oddaljenost ovir od roba cestišča;
 - (d) gostota ovir;
 - (e) opozorilne črte;
 - (f) varovalne ograje.
7. Mostovi in predori:
- (a) prisotnost in število mostov, pa tudi ustrezne informacije v zvezi z njimi;
 - (b) prisotnost in število predorov, pa tudi ustrezne informacije v zvezi z njimi;
 - (c) vizualni elementi, ki pomenijo tveganja za varnost infrastrukture.
8. Križišča:
- (a) vrsta križišča in število krakov (ob upoštevanju predvsem vrste nadzora in prisotnosti zavarovanih zavojev);
 - (b) prisotnost kanaliziranja;
 - (c) kakovost križišča;
 - (d) obseg sekajočih se cest;
 - (e) prisotnost nivojskih prehodov (z navedbo zlasti vrst prehodov in informacij, ali jih nadzoruje osebje ali ne ter ali se upravljajo ročno ali samodejno).
9. Vzdrževanje:
- (a) poškodbe cestišča;
 - (b) protizdrsne lastnosti cestišča;
 - (c) stanje bankine (vključno z vegetacijo);

▼ M1

- (d) stanje znakov, označb in razmejitve;
 - (e) stanje varovalnih ograj.
10. Objekti za ranljive uporabnike cest:
- (a) prehodi za pešce in kolesarje (prehodi prek cestišča ter nivojsko ločeni prehodi);
 - (b) prehodi za kolesarje (prehodi prek cestišča ter nivojsko ločeni prehodi);
 - (c) varovalne ograje za pešce;
 - (d) prisotnost pločnikov ali ločenega objekta;
 - (e) objekti za kolesarje in njihova vrsta (kolesarske steze, pasovi za kolesarje, drugo);
 - (f) kakovost prehodov za pešce glede na vidnost in označenost posameznega objekta;
 - (g) prehodi za pešce in kolesarje na vstopnem kraku manjšega cestnega priključka;
 - (h) obstoj nadomestnih poti za pešce in kolesarje, kadar niso na voljo ločeni objekti.
11. Elementi sistemov pred in po trku za blaženje poškodb in resnosti nesreč:
- (a) operativni centri omrežja in druge zmogljivosti za patroljiranje;
 - (b) mehanizmi za obveščanje uporabnikov cest o voznih razmerah za preprečevanje nesreč ali incidentov;
 - (c) sistemi za samodejno zaznavanje incidentov: senzorji in kamere;
 - (d) sistemi za obvladovanje incidentov;
 - (e) sistemi za komunikacijo s službami za ukrepanje ob izrednem dogodku.

▼B*PRILOGA IV***INFORMACIJE O NESREČAH V POROČILIH O NESREČAH**

Poročilo o nesreči vključuje naslednje elemente:

▼M1

1. navedbo kraja nesreče (čim bolj natančno), vključno s koordinatami GNSS;

▼B

2. slike in/ali oris mesta nesreče;
3. datum in uro nesreče;
4. podatke o cesti, kot so vrsta območja, vrsta ceste, vrsta križišča, vključno s signalizacijo, številom voznih pasov, oznakami, vrhno plastjo cestišča, osvetlitvijo in vremenskimi razmerami, omejitvijo hitrosti, ovirah ob cesti;

▼M1

5. resnost nesreče;

▼B

6. podatki o udeleženi osebah, na primer starost, spol, državljanstvo, raven alkohola v krvi, uporaba ali neuporaba varnostne opreme;
7. podatki o udeleženi vozilih (vrsta, starost, država, morebitna varnostna oprema), datum zadnjega rednega tehničnega pregleda v skladu z veljavno zakonodajo);
8. podatki o nesreči, na primer vrsta nesreče, vrsta trčenja, obnašanje vozila in voznika;
9. kadar je mogoče, informacije o času, ki je potekel med časom nesreče in njenim zabeleženjem ali prihodom reševalne službe.